

Otázka: Líhnutí

Předmět: Chov zvířat

Přidal(a): Katomik

Líhnutí drůbeže

Embryogeneze

1.den

- buňky blastoderm se oddělí a diferencují. Během 4-6 hodin po zahájení inkubace vzniká v zárodečném terčíku světlejší proužek-na jeho konci se zhruba za 15 hodin vytvoří hanesův uzel (hlavová řasa)- vývoj těla embrya na druhém konci ocasní řasa. Třetí vrstva buněk je mesoderm a vzniká mezi ektodermem a endodermem po 18-20 hodinách inkubace. Dochází k procesu gastrulace (blastogeneze). Koncem 1.dne se kolem hřbetní struny (chorda doralis) objevují párové segmenty somity. Hmotnost embrya 0,2mg. Období ovulace do vytvoření žloutkového krevního oběhu tj. 30-36 hodin po zahájení inkubace označujeme je jako stádium latebrální výživy. Embryo čerpá kyslík a živiny z cytoplazmy.

2.den

- embryo má 20-25 párů somitů, začíná článkování těla,po 30-40 hodinách začíná tlukot rudimentární srdce (40 tepů/minuta) a vytváří krevní oběh,45-49 hodin po zahájení inkubace dochází k vytváření pohlavních a vyměšovacích orgánů tj. játra,svalstvo, žlázy s vnitřní sekrecí)

3.den

- rozrůstá se kardiovaskulární systém,amnion obaluje embryo na levé straně. Rozlišujeme hlavu, trup,i mozek. První pulsování srdce a hmotnost embrya 21mg.

4.den

- pigmentace očí a rozlišujeme čočky. Alantoidní vak se zvětšuje a srůstá k chorionu. Srdce se přeměňuje na dvoukomorové a hmotnost embrya je 52mg.

5.den

- tvoří se střeva, žaludek, ledviny, srdce je kompatibilní, velké oči, tvorba čelistí, prodloužení krku, diferencují se prsty, alantois přirůstá ke skořápce a hmotnost embrya je 130mg.

6.den

- tvorba zobáku, fisury mezi prsty a hmotnost embrya je 260mg.

Organogeneze

7.den

- růst hřebínku, vývoj mozku, základ vaječného zubů, stádium dýchání atmosférického kyslíku a výživa přes vaječný bílek (alantois)-dýchá alantoidními cévami a hmotnost embrya je 0,5g.

8.den

- objevují se drápy, první péřové folikuly a hmotnost embrya je 1g.

9.den

- alantois roste a zvyšuje se vaskularizace membrány, vznik chrupavčitých kostí a hmotnost embrya je 1,6g.

10.den

- růst očních víček, vytváření nosder, na behácích se vytváří šupinky a hmotnost embrya je 2,4g.

11.den

- první ocasní pera, alantois dorostl do maximální velikosti a žloutek se zmenšuje a hmotnost embrya je 3,5g.

12.den

- vývoj juvenilního peří a hmotnost embrya je 5,6g.

13.den

- kostra kalcifikuje a hmotnost embrya je 7g.

14.den

- růst prachového peří po celém těle a hmotnost embrya je 9g.

15.den

- tenké střevo je vtaženo do dužiny břišní a hmotnost embrya je 12g.

16.den

- Hmotnost embrya je 15g.

17.den

- Hmotnost embrya je 18g.

18.den

- stadium využití kyslíku ze vzduchové komůrky a hmotnost embrya je 22g.

19.den

- Hmotnost embrya je 26g.

20.den

- stadium klubání a hmotnost embrya je 32g.

21.den

- během 12-18 hodin opouští skořápku

Násadová vejce=oplozená

Křepelka japonská

- na jednoho kohouta 3 slepičky, násadová vajíčka vždy čerstvá 1-7 dní, hmotnost 13-15g, snáška může obsahovat 260 kusů vajec, oplozenost 80-90 %

Kur domácí

- hmotnost 53-75 g, do líhně se sbírají ze snáškového hnízda cca každé 4 hodiny, neumíváme, skladujeme špičkou dolů, vzduchová bublina na plošší straně vejce

Perlička kropenatá

- hmotnost je 38-48 g, v jarním období začátek kvalitní snášky, perlička snáší v teplém období, nevadí jim ani velká horka

Krůta

- hmotnost je 80-100 g

Pštros

- hmotnost je přes 0,5 kg

Pižmovka domácí

- hmotnost je 75-90g, 2x denně otáčet o 45°, teplota o 15% vyšší, můžeme skladovat až 1 měsíc

Husa bílá/pomořanská

- 1. snáškový rok-120-140 g
- 2.-5. snáškový rok-180-200 g.

Pižmovka velká

- hmotnost 75-85 g
- hmotnost u hybridů 85-95 g

Líhnutí

- proces biologických a biochemických pochodů v oplozeném vejci za určitých podmínek
- teplota, optimální vlhkost, obrácení, větrání

Nosnost

- genetická a fyziologická schopnost drůbeže za určitých podmínek
- barva, velikost...

Snáška

- prostředí a podmínky ovlivňují velikost snášky
- délka noci(světlo),teplota, optimální vlhkost, výživa (kks)

Chovný kmen

- poměr pohlaví u jednotlivých druhů drůbeže-skupin plemen
- Slepice-lehká plemena-1:15:20(česká zlatá kropenatá)
- Slepice-střední plemena-1:8:20(hempshirka)
- Slepice-těžká plemena-1:8:20(brahmanka)
- Kachny-1:4:6-záleží na hmotnosti kachen
- Kachna pekingská-1:2
- Husy-1:1-možnost monogamie(houser si vybere 1 husu, s ostatními se odmítá pařit)
- Perlička-1:3:6
- Bažanti-1:7:8
- Křepelky-1:3

Konzumní vejce

- S-malá, do 53 g
- M-střední, 53-63 g
- L-velká, 63-73 g
- XL-velmi velká, nad 73 g

Složení vejce-látky

- Voda-65 %
- Bílkoviny-12 %
- Minerály-11 %
- Tuk-11 %

Označení vejce

- 1CZ6666M
- 1-druh chovu drůbeže (nosnice)
- CZ-kód státu (země původu)
- 6666-registrační číslo hospodářství
- M-velikost vejce

Složení vejce

- skořápka, vnitřní a vnější papírová blána, bílek, poutka, zárodečný terčík, žloutek, vzduchová bublina, kutikula
- Sexování-rozlišení pohlaví

Výkrm

- výrazný pohlavní dimorfismus hmotnosti (kur nerozlišeno), krůty-oddělit samce a samice, kachna-samice 56 dní a 2-3 kg-samci-70-80 dní a 5-6 kg

Chov

- podle utváření kloaky-hrabavá drůbež-záhyby na kloace-japonská metoda

Líhnutí

- 50:50-polovina samci a polovina samice

Genetické inženýrství

- Kolorsexing
- změna genetického zbarvení, záleží na hybridu, například samci světlá barva a samice tmavá

Peříčková metoda

- podle rychlosti opeření

Zbarvení vajec

- zjištění pohlaví při prvním prosvícení-vodní drůbež

Přeprava jednodenní drůbeže

- drůbež musí mít oschlé peří teprve potom se může vyndat z líhně
- do 24 hodin na místo určení-klimatizované dopravní prostředky, větrání důležité!!!
- jednorázové přepravy drůbeže-papír,karton-100 ks po 25
- plastové přepravky-omyvatelné, plynná desinfekce

Index tvaru vejce

- musí mít vejčitý tvar, ani moc malé ani moc velké
- posuvné měřítko-šířka+výška
- ideální-75 %
- 100%=šířka=výšce=kulaté vejce

Cechovní norma

- výška vzduchové bubliny maximálně 4mm,bez výskytu krvavých skvrn, cizí látky, vejce

uchováváno při 5-18°C, pevný žloutek a výrazná barva, čirý voskovitý bílek, řídí se stupnicí La Roche

Tvorba vejce

- proces tvorby vejce trvá 22-27 hodin, jednotlivá vejce rostou na vaječnicích slepic postupně, 15 minut po ovulaci žloutek putuje do nálevky vejcovodu, tudy prochází 18-25 minut, vejce vychází kloakou.